

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

1. Quantum Romani à verâ æternitas viâ aberrarint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

Consideratio III. de Aeternitate.

9. Submissio, & orationis studium.

Hec omnia non inanis gloriae, sed aeternae felicitatis studio facere: nobilitatum submissio, & orationis sacrificium nunquam negligere.

Has leges Augustinus ipse, ad mundi valvas suffixit, velut omnium Principum illustre speculum. Nunc vos o Romani, quantum a janua harum legum aberrastis? ut taceam pro uno ferme innumeros Deos in veneratione apud vos fuisse. Roma sibi magnam videbatur assumpsisse religionem, quod nullam respuebat falsitatem, & cum penè omnibus dominaretur gentibus, omnium gentium serviebat erroribus.

Sed ut haec sciam omnia, quam vanum illud & ridiculum, omnem suam aeternitatem potè se relinquere velle in membranis & chartis, in marmoribus & saxis, in amphitheatris, pyramidibus, sepulchris ac mausoleis. Et ubi nunc saxa haec est aeternitas? Roma penè idem quod Hierosolymis contigit. Apostolorum unus magister Christo structuram Hierosolymae templi demonstrans: Magister, ait, aspice quales lapides & quales structurae? respondit Christus: Vides has omnes magnas edificationes? non relinquetur lapis super lapidem qui non destruetur. Ita nihil aeternum in hoc orbe. Et ubi nunc vetus urbs Roma? quaeritur: & dici potest, hic fuit. Ubi qui eam edificaverunt? perierunt omnes; nec cineres eorum novimus. Et nos ipsi eadem hanc via sequebamur, post aliquot annos umbra, pulvis, nihil. Heu res mortalium vel maximorum parva! heu validissimorum instabiles! quid enim illa omnia nunc, ubi sunt? evanuerunt. Ubi supra fidem cumulate opes? defluerunt. Ubi caelo certantia opera? non apparent. Sic cuncta quae nobis magna sunt, umbra sunt & somnium, si cum aeterno & aeternitate comparentur. Debile nimis & ex luto fundamentum est, super quo tota vaneſcentis gloriae fabrica extruitur. Non ita saxis & marmoribus aeternitas inculpitur. Rectè Lactantius: Mortalia sunt opera mortalium. Babylonem, Troiam, Carthaginem, Romam fuisse credimus: oculis fidem quod faciat, vix cadaveris pars superest. Ita septem orbis miracula, sic aureum Neronis palatium, Diocletianae thermae, Antoniniana balnea, Severi Septizonium, Collis Iulii, Amphitheatrum Pompeii, vix sui vestigium & nomen in libris reliquerunt, & hoc quam diu?

I. Quantum Romani à verà Aeternitatis viâ aberrarint.

Nazarethi in arcano sanctissimae Virginis conclavi mentionem injicit angelus de regno, cuius regni non erit finis. Tale non fuit Salomonis, quod quadringentis tantum annis duravit, usque ad cladem Babyloniam. Tale Romanorum non fuit, sed nec Persarum, nec Gecorum fuit tale. Ubi enim nunc regna illa sunt, olim florantissima? Ubi antiquissima illa monarchiae? Quantus olim Nabuchodonosor in Chaldaea & Syria, & post hunc Balthasar? Ab his in Persiam migraverunt sceptrum & Mediam ad Cyrum & Darium. Nec hic diu permanserunt, in Graciam translata ad Alexandrum Macedonem, magnum Regem & diu bellicosum, diu fortunatum, sed ubi bellica virtus cecidit, etiam fortuna defecit, & hinc in Italiam cum sceptris migravit ad Julium Caesarem & Octavianum Augustum. At ubi nunc hi omnes? Tu, mi Christiane, regnum quære, cuius regni non erit finis. Numantiam, Athenas, Carthaginem, Spartam, suos delevit finis, regni, quod supra nos, non erit finis. Rex illius aeternus est, aeterni incolae. Dominus regnabit in aeternum, & ultra. In quae verba Origenes: Putasne, ait, in saeculum saeculi Deum regnaturum? regnabit adhuc, vel ultra, & quodcumque dixeris, illud de regni ejus spatium semper tibi propheta dicit: Et adhuc, sive ultra. Et nunc, inquit Isidorus, regnum hoc sempiternum, immensum ex omni parte beatum, omni generi hominum promissum est, & tamen de illo altum inter nos silentium est.

A Quotus enim quisque est, qui vel minimam diei particulam in hoc & cum expendendo impendat? de hoc commemoret? hoc uxori, hoc liberis, toti hoc familiariter inculcet? alia omnia garrimus; cali vix ulla est mentio, aut certe rarissima. In laudando natali solo plerique omnes disertissimi sumus; nostram illam verissimam patriam laudare penè erubescimus. In eam nimirum pia colloctionis defuetudinem multi deveniunt, ut, nisi sterilissimas nugae, subinde etiam lascivas spurcicias turgentibus buccis effundant, inurbanos se & infestivos haberi putent. Hoc verè est toto caelo errare. Aeternis inhiantur est corde, & ore, cogitationibus & colloquiis, nec ulla speranda est vera gloria, nisi aeterna.

Hebraei proceres, ut contra Christi potentiam, ad pollicentem illam aeternitatem, viam sibi sternerent, figentem senatum adesse jusserunt, & stolidissimam prudentiam, quod maxime metuebant, in caput suum decreverunt. De his in frequenti curia deliberantibus eleganter Augustinus: Pontifices, inquit, & Pharisaei sibi consulebant, nec tamen dicebant. Credamus. Plus perit homines cogitabant, quomodo nocerent ut perderent, quam quomodo sibi consulerent ne perirent. Et tamen timebant, & quasi consulebant, dicebant enim: Quid facimus, quia hic homo multa signa facit? si dimittimus eum sic, omnes credent in eum, & venient Romani, & tollent nostrum locum & gentem. Temporalia perdere timerunt, & vitam aeternam non cogitaverunt, ac sic utrumque amiserunt. Ita fit, haec nostrarum cogitationum vanitas est & affectum ludibrium. Et qui sumus nos? quae sunt nostra? Hodie floremus, commendamur, placeamus, cras flos languescet, displicebimus tam iis, quibus haecenus placuimus, quam Deo cui nunquam placere studuimus. Caelum negligimus, terram non retinemus; Dei favorem non acquirimus, mundi perdimus, hinc & hinc deploratissima orbitate miser. Si mors parceret felicibus in hoc orbe, reperirent fortasse hic quandam gloriam, quandam, inquam, nam vera nulla est, nisi quae in caelo & aeterna; sed nulli mors parcat; in tenebris semper videt, nec videtur, expectat ut ex insidiis incautos invadat. Quod deducet, si malè viximus, ad saevam reginam Proserpinam & judicantem Aecum. Ibi neminem liberabit nobilitas, neminem teget potentia, neminem eripiet hominum applausus, sed solius dominifavor & gloria illa, quae per gloriae fugam comparata est. Non est vera gloria, nisi aeterna.

Hebraeus Sapiens, Sapientiam reginam depingit, quam pone comitantur duae familiae, dextra Aeternitas, laeva Gloria. Nullus est pretii Gloria, si absit Aeternitas, quam nos Christiani, expectamus: manentem in caelis. In memoria aeterna erit iustus. Superem, mi Christiane, das pauperi, inhianti gulae subducis escam, castitatis hosti resistis; non grandia sunt haec opera, nec multi temporis; facti tamen memoria, sed & merces erit aeterna.

Quantillum Magdalena Christi pedibus impendit, quam citò id obsequii perfecit, & tamen orbi universo innouit. Alii alia in Magdalena suspexerunt, roseam oris pulchritudinem, blandam formae venustatem, amicum juventutis florem; raram gratiam, opes magnas, favores maximos, gratam affabilitatem, festivos applausus: nullam haec ei laudem, sed dedecus comparant. At officium vel pedibus praestitum, elemosyna non grandis, aeterna illi gloriam, immortale nomen conciliarunt; praedicabitur in toto mundo, Christo teste. Non fuit opus hoc incensum marmoris, non aere Cyprio efformatum, non ad tubas & tympana proclamatum, tamen haecenus duravit, durabitque aeternum, & praedicabitur in toto mundo: si actionem spectes, reprehendit eam avarus oconomus Icariorum, culpavit & turgidus Phariseus Simon; si materiam, unguentum erat,

Confideratio III. de Aeternitate.

8

erat, ut summum 30. aureorum; si locum, privatus; si A
 reſtes, pauci; ſi perſonam, infamis ſeminaſ; & tamen præ
 dicabitur in toto mundo. Quor Imperatores victores a
 quilas in hoſtium caſtris plantarunt? Quor bellicoſi du
 ces numeroſiſſimos exercitus laudabiliter adminiſtra
 runt? Quor providi gubernatores amplifiſſimos popu
 los ſapienter reſerunt? Quanti reges, inſignia, ſtatuas,
 caſtra, civitates condiderunt? Quor viri eruditi omne
 cerebrum in novas inventiones, per calamus inſtar
 chymicorum diſtillarunt in chartas, ut inter memoriã
 dignos reponerentur, qui tamen ſilentii nocte & obli
 vione involuti jacent. At opus juſti unicum, æternam

Opus juſti
 unicum æ
 ternam cõ
 fert me
 moriam.
 Bene vive
 re & mori
 via eſt ad
 æternam
 immortal
 itatem.

Lnc. c. 16.

ne ulli faſtidio & naufca inter ſummas voluptates lau
 dabitur. Quam jure exclamat divinus Palles: Beati qui
 habitant in domo tuã Domine, in ſecula ſeculorum lauda
 bunt te. Omnium tunc beatorum vox erit, quæ olim
 in rupe Taborejã Petri fuit: Bonum eſt hic nos eſſe. Nam
 uti Divus Bernardus in Cantica: Opulentia, inquit,
 multa nimis eſt Aeternitas. Sed & hoc addit: Aeternitas,
 niſi perſeveranter queſita non invenitur. Sed à te beatiſſi
 me Bernarde, illius quærendæ modum flagitamus. Au
 dite igitur Patris optimi documentum: PAVPERTA
 TE, MANSVETVDINE, FLETU renovatur in anima
 ſimilitudo quedã & imago Aeternitatis omnia tem
 pora complectentis. PAVPERTATE meremur futu
 ra: Beati pauperes ſpiritu, quoniam ipſorum eſt regnum cæ
 lorum. Ubi pauperes ſperantur & deferuntur, ubi cor
 unã cum pecuniã in arcã concluditur, ubi numeri ad ava
 riã regulas expenduntur, ibi paupertatis affectus &
 amor nullus eſt, ſed nec ullus æternitatis. MANSVET
 VDINE verò præſentia nobis vindicamus: Beati mi
 tes, quoniam hereditabunt terram. Quærat hic quiſpiam,
 quid homo ille in quo nihil eſt manſuetudinis aut pa
 tientie, è quo vix unquam mitius verbulum auditur,
 quid tandem luci habeat è ſua illa intractabili impa
 tientia, quid illi commodi ferat toties indignari, ſæ
 vire, fremere, vociferari, tumultuari, omnia velle peſ
 ſumdare, neminem vel paulo humanius aſſari? certè
 aut bonorum talis jacturam patitur aut famã; fre
 quenter utriuſque. Nam quod habet opum, non poſ
 ſidet, ſed cuſtodit ut moloſſus, cujus eſt tantum alla
 trare, invadere, mordere famam, ſi quam habet, im
 patientia titulo, non auget; cælum, priuſquam ha
 beat, amittit. Demum LVCTV præſentia quoque re
 cuperamus, quæ prodigè aſpiſimus peccando. Sed hic
 luſtus non unius horæ aut diei ſit neceſſe eſt. Quid
 enim de filio illo ſentiamus, qui matris fanus dedu
 cit humentibus nonnihil oculis & atro pallio, eodem
 tamen aut altero ſtatim die, & ficcis ridet oculis, &
 pullam veſtem in praſinam viridẽmque commutat.
 Hoc non eſt ſerid lugere, tam brevi finire luſtum. Si
 millimum nos facimus, ah, nimis frequentem: conſe
 ſſione piaculari nos hodie & communionẽ ſacrã muni
 mur, dolemus peccaſſe, cras iterum hilariter pecca
 mus; & ſæpe gravius priorem vitam deteſtamur, &
 tamen revocamus; ejuramus commiſſa ſcelera, &
 eodem die iterum patramus. Ita eadẽ omnino lin
 guã, quã Chriſtum inſonem proclamamus, hac cum
 cruci addicimus, germani fratres Pontii Pilati, qui u
 no eodemque ore Meſſiam noſtrum & vitã donan
 dum pronuntiavit, & in crucem raptandum: homi
 nes proſus inſtabiles, nec in re ullã conſtantiore quã
 in vicioſã vitæ conſuetudine repetendã. Heu, plurimum
 luge in pectore geſtamus. Subinde pietas tam ſerid no
 bis placet, ut nulla penè hilaritas intercedere tam ſan
 ctis officiis poſſit. Fronte deſectã & ad omnem remiſ
 ſionem iracente ſupercilium induimus, ſed heu non
 duratur ſanctitatis. Mox odiſſe incipimus hanc ipſam
 pietatem, & in contrarium acro torrente, repetimus
 quem omiferamus & luxum & luxuriam. Ita tam faciles
 amicitiam cum Deo factam ſolvimus, quam inviti faci
 mus. Dum hæc agimus, ecce tibi evocata pietas adeſt,
 triſtique potentia laſciviam ruſus expellit, donec etiam
 illius penitentia pœnitere nos incipiat. Ita raro conti
 nuis ſtudiis probitatis laborioſam imaginem intuemur,
 levi nutu ad priſtinam immunditiam deſcivimus. Hinc
 omnium voluptatum ac vicioſum genera menti noſtrã
 ſubjicit, hæc tanta vitæ inconfantia: palam quidem
 VIRTUTEM adorare videmur; intus & in animo ope
 ſo cultu deveneramus VITIUM. Hęc via ad æterna
 tem non eſt, niſi ad illam, quæ meros cruciatus & tor
 menta habet perpetua, maxima.

Sed deligamus è Chriſtianis Catholicis unum ali
 quem

II. Melior priore ad Aeternitatem via.

In quo Da
 rius conſti
 tuebat æ
 ternitatẽ.
 Lib. 8. c. 2.
 & 12. c. 1.

Darius, clade ſuã noſtiſſimus ille rex Perſarum, in
 exercitu ſuo decem millia Perſarum habuit, quos
 immortales vocavit, ideo uti Cælius Rhodiginus expli
 cat) non quod planè nunquã morerentur (ubi enim illi
 tales?) ſed ſi quis horum aut ecce aut morbo nume
 rum minuiffet, conſeſſum ſubſtituebatur alius, nec ſin
 quam plures erant paucioresve decem millibus. Ita &
 Darius immortalitatem aliquam & muneris æterna
 tem conſixit, ſed brevis admodum hæc fuit, Dario, to
 tõeque ipſius exercitu funditus pereunte. Dario Medo
 precantur olim ſatrapæ: Dari rex in æternum vive. Ah!
 quid inane hoc votum; & quã curta hæc eſt Aeterni
 tas! annis ſeptuaginta, aut octoginta ſummum vivimus,
 æternũ tamen nos vivere inter ſomnia optamus. Non
 immeritò certè Xerxes, qui ex Aſia ſubjugandã Græciã
 (Hæſodorus narrat) duos exercitus terrã marique ſecũ
 eduxit, nimirum ter & vices centena millia, ſeptedecim
 millia, ſexcentos, exceptis iis, qui militi ſervierunt: hos
 omnes cum è monte proſpiciens oculis obiret, in lachry
 mas ſolutus hoc aſpectu, idcirco ſe flere coepit, quod poſt
 30. aut 60. annos è tot centenis illis viris tam robu
 ſtis & ſelectis, vix ullus eſſet ſuperſtes futurus.

Et cur fle
 verit.

2. Reg. c. 14.

Alius & melior beatæ typus Aeternitatis excogita
 tus eſt Conſtantinopoli. Anno poſt patientem Virgi
 nem 459. Eccleſia Conſtantinopolitana ævo Gepa
 dii Epilcopi, aucta eſt novo & nobiliſſimo D. Ioanni
 Baptiſtæ ſacro cœnobio Acœmetarum, hoc eſt, inſom
 nium, qui juges & pervigiles diu noctũque laudes Deo
 concinere conſueverant, hac ratione: Cœnobitæ omnes
 in tres claſſes diviſi ſunt, ut ita, cum prima claſſis par
 tem aliquam divinarum laudum finiſſet, ſecunda or
 diretur, ſecundã quoque finiente, tertiã inciperet. Ex
 hoc pio inſtituto ſuum aliquod cælum urbs habuit: ſic
 illic repræſentata cœleſtis Aeternitas, quã totã Deus ſi

Eccleſia
 Conſtanti
 nopolitana
 aucta cœ
 nobio A
 cœmetarũ.